

ชื่อเรื่อง การค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์ การสำรวจปรสิตของปลาหลด
(Macrogathus siamensis) ในบางท้องที่ของ
เชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นางสาวดวงสมร กิจโกศล

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเกษตรชีววิทยา

คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าแบบอิสระเชิงวิทยานิพนธ์

อจ.ดร.อำนาจ	โรจนไพฑูริย์	ประธานกรรมการ
ผศ.ดร.ชรินทร์	เจษฎาพันธ์	กรรมการ
อจ.ดร.พรทิพย์	จันทร์มงคล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การสำรวจปรสิตของปลาหลด (Macrogathus siamensis)

จำนวนทั้งหมด 94 ตัว ซึ่งเก็บตัวอย่างจากบางท้องที่ของอำเภอจอมทอง, อำเภอฮอยสะเก็ด, อำเภอเมือง และอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือนสิงหาคม 2528 ถึงเดือนมกราคม 2529 พบปรสิตทั้งสิ้น 8 ชนิด ได้แก่ โปรโตซัวกลุ่มซาร์โคดิทรีนา 1 ชนิด, Entamoeba sp. Casagrandi and Barbagallo จากช่องปาก, กลุ่มไนโคสปอริเดีย 1 ชนิด, Myxobolus sp. Butschlii จากถุงน้ำดี ; พยาธิใบไม้กลุ่มโมโนจีเนีย 1 ชนิด, Tetraoncus sp. Diesing จากเหงือกและเกล็ด ; โคจี้เปีย 4 ชนิด, ตัวเต็มวัย 2 ชนิด Allocreadium sp. Looss จากลำไส้เล็ก, Isoparorchis pseudobagri Billet จากกล้ามเนื้อ, ไข่, ลำไส้เล็กและลำไส้ใหญ่, เมตาเซอร์คาเรีย 2 ชนิด, Centrocestus sp. Looss จากเหงือก และบอคนิดไม้ไค้ 1 ชนิด จากเหงือก กล้ามเนื้อ และช่องท้อง ; พยาธิตัวกลม 1 ชนิด Camallanus sp.

Railliet et Henry จากลำไส้เล็ก ไบรอนพยาธิหัวหนามและพยาธิทัวทีก
จากอุจจาระที่ทำการสำรวจ

ผลสำรวจปรสิตของปลาหมักโดยทางสถิติ พบว่าเมตาเซอร์คาเรีย
Centrocestus sp., unknown metacercaria, Camallanus sp.
จากอำเภอจอมทอง, อำเภอคอกยสะเก็ก, อำเภอหางคอง, และ Tetraoncus
sp. จากอำเภอจอมทอง, อำเภอคอกยสะเก็ก มี infections ในปลาหมัก
เทศน์และเทศน์เมียบ่บ่บ่บ่บ่ แต่ Tetraoncus sp. จากอำเภอหางคอง มี
การ infected ในปลาหมักเทศน์เมียบ่
ของ Tetraoncus sp., unknown metacercaria, Camallanus sp.
จากอำเภอจอมทอง, Tetraoncus sp., เมตาเซอร์คาเรีย Centrocestus
sp., Camallanus sp. จากอำเภอคอกยสะเก็ก, Tetraoncus sp.,
unknown metacercaria, Camallanus sp. จากอำเภอหางคอง มี
infections ในปลาหมักจากการสุ่มตัวอย่างและโดยธรรมชาติไม่แตกต่างกัน

Research Title Survey of Parasites in Spotted Spiny eel
(Macrogathus siamensis) in Some Areas of

Chiang Mai

Author Ms. Duangemorn Kijkosol

M.S. Teaching Biology

Examining Committee

Lecturer Dr. Amnat Rojanapeibul Chairmen

Assist. Prof. Dr. Charin Chesdapan Member

Lecturer Dr. Porntip Chantaramongkol Member

Abstract

The parasites were investigated from 94 spotted spiny eels (Macrogathus siamensis) taken from some areas of Amphur Chomtong, Amphur Doi-Saket, Amphur Muang and Amphur Hangdong of Chiang Mai Province from August, 1985 to January, 1986.

Eight species of parasites were recovered. They were 2 species of Protozoa, Entamoeba sp. Casagrandi and Barbagallo, the sarcodina from oral cavity and Myxobolus sp. Butschlii, the cnidosporidia from gall bladder ; 1 Monogenetic trematode, Tetraoncus sp. Diesing from the gill and scales ; 4 Digenetic trematodes, adult of Allocreadium sp. Looss from small intestine, adult of

Isoparorchis pseudobagri Billet from muscle, liver, small intestine and large intestine, metacercaria of Centrocestus sp. Looss from gill, Unknown metacercaria (Distome) from gill, muscle and coelom ; 1 Nematode, Camallanus sp. Railliet et Henry from small intestine.

The Statistical tests were proved that the infections of metacercaria of Centrocestus sp., unknown metacercaria, Camallanus sp. in the fishes from Amphur Chomtong, Amphur Doi-Saket, Amphur Hangdong ; and the infections of Tetraoncus sp. in the fishes from Amphur Chomtong, Amphur Doi-Saket ; were shown no difference between the male and female fishes but the infections of Tetraoncus sp. which infected in the fishes of Amphur Hangdong, in female fishes were higher than the male fishes. In addition, the infections of Tetraoncus sp., unknown metacercaria, Camallanus sp. from Amphur Chomtong ; Tetraoncus sp., metacercaria of Centrocestus sp., Camallanus sp. from Amphur Doi-Saket ; and Tetraoncus sp., unknown metacercaria, Camallanus sp. in the fishes from Amphur Hangdong ; were not different between the samplings and population.